

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี*

INTEGRATING BUDDHADHAMMA TO PROMOTE PEOPLE'S POLITICAL
PARTICIPATION IN LOCAL ELECTIONS IN PHETCHABURI PROVINCE

พระครูเกษมวัชรดิตถ์ (เกษม ฐิตสมปนฺโน), วชิรินทร์ ชาญศิลป์, สุมาลี บุญเรือง

Phrakhrukasemwatcharadhit (Kasem Thitisampanno),

Vacharin Chansilp, Sumali Boonruang

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: Watcharadhit@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และ 3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา และการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั้ง 3 เขตการเลือกตั้งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองได้ง่ายและรวดเร็วโดยผ่านช่องทางออนไลน์ ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองเปลี่ยนทัศนคติที่ว่า การเมืองไม่ใช่เรื่องของเร แต่การเมืองเป็นเรื่องของเรา ตั้งแต่เกิดจนตาย 2. ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและ ด้านความรู้สึกรัก

* Received September 23, 2023; Revised February 3, 2024; Accepted February 8, 2024

สมรรถนะทางการเมือง และหลักอปริหานิยธรรม 7 มีอิทธิพลต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ร้อยละ 77.40 3. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี มุ่งเน้นให้เกิดการร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมทำ สนับสนุนคนดี ส่งเสริมคนดีและ เลือกคนดีมีความสามารถมีคุณธรรมเข้ามาบริหารงาน พัฒนาท้องถิ่น ให้มีความเจริญก้าวหน้า และพื้นที่ได้รับประโยชน์มากที่สุด

คำสำคัญ: การบูรณาการหลักพุทธธรรม; ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง; การเลือกตั้งท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research article are 1. to study the conditions of people's political participation 2. to study the factors affecting people's political participation and 3. To present the integration of Buddhist principles to promote political participation of citizens in local elections in Phetchaburi Province. It is a combined method research. Qualitative research collects data from key informants by means of in-depth interviews and descriptive content analysis. and quantitative research Data were collected using questionnaires from a sample of 400 people who were eligible voters aged 18 years and over in all 3 electoral districts. Data were analyzed using descriptive statistics including frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research found that: 1. Conditions of political participation of people in local elections in Phetchaburi Province. It was found that people easily received political news and quickly through online channels This results in stimulating political participation, changing the attitude that Politics is none of our business. But politics is our business. From birth until death 2. Factors affecting the promotion of political participation of citizens in local elections in Phetchaburi Province Awareness of political news and in terms of feelings, there is political competence. and the principles of Aparihaniyadhamma 7 have an influence on the integration of

Buddhist principles to promote political participation of citizens in exercising their rights in local elections in Phetchaburi Province, 77.40 percent.

3. Integration of Buddhist principles to Promote political participation of citizens in exercising their rights in local elections in Phetchaburi Province. Focus on creating joint thinking. Join in expressing your opinions, join in doing things, support good people, promote good people, and choose good, capable, moral people to manage the business. local development Let there be progress and areas that benefit the most.

Keywords: Integrating Buddhadhamma; Promote People's Political; Local Elections

บทนำ

สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา มีการกล่าวถึงกระบวนการสร้างการเมืองภาคพลเมือง และถือได้ว่ามีจุดเริ่มต้นมาจากการขับเคลื่อนในการปฏิรูปการเมืองโดยมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นและได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นตามแนวทางของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทร่วมในการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหารนิติบัญญัติ หรือการกำหนดนโยบายในทุกระดับ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้างกระบวนการการเมืองภาคพลเมืองภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มที่ อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2560 ก็ยังให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งได้กำหนดไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 10 แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 87 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน หลายประการ เช่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ เป็นต้น (วิศาล ศรีมหาโร, 2556)

การเลือกตั้งนับได้ว่าเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งของการปกครองระบอบประชาธิปไตยและเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของกระบวนการสร้างการเมืองภาคพลเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน การเลือกตั้งเป็นการมอบอำนาจของประชาชนให้แก่

บุคคลหรือคณะบุคคลเข้าไปทำหน้าที่แทนตน เพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารปกครองประเทศ ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ในทางนิติบัญญัติ เพราะการเลือกตั้งเป็นรูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองแสดงถึงความเป็นพลเมืองในรัฐ เป็นวิถีที่สำคัญในการที่ประชาชนจะได้มีโอกาสควบคุมเจ้าหน้าที่รัฐ และเป็นแนวทางที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างตรงไปตรงมา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการเลือกตั้งคือวิถีทางของความเป็นประชาธิปไตยในอีกด้านหนึ่งถือว่าการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความชอบธรรมทางการเมืองและเป็นกิจกรรมสำคัญในกระบวนการทางการเมืองการปกครอง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนับว่าเป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่สำคัญอย่างมาก ซึ่งในยุคสมัยปัจจุบันความต้องการในการเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่ประชาชนในกระบวนการปกครองของรัฐและเหตุที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะการปกครองในรูปแบบนี้ได้ยึดหลักแห่งอุดมการณ์ที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน และประชาชนมีสิทธิและมีอำนาจอันชอบธรรมในการปกครองตนเอง (อภิญา ฉัตรช่อฟ้า, 2563) การแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างอิสระนั้นเห็นได้ชัดในการเลือกตั้ง เพื่อที่จะเลือกผู้แทนของตนให้เข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยในการบริหารประเทศรวมไปถึงการเรียกร้องหรือสนับสนุนในทางการเมือง (พิมลจรรย์ นามวัฒน์, 2539)

ทั้งนี้การเลือกตั้งถือนั้นต้องเป็นกระบวนการสรรหานักการเมืองโดยสันติวิธี และมีคุณประโยชน์สองประการคือ ประการแรกสร้างความชอบธรรมให้กับอำนาจรัฐบาลหรือผู้ปกครองที่มาจากเลือกตั้งสามารถกระทำการต่าง ๆ ในนามประชาชนได้อย่างเต็มที่และมีสิทธิเพราะได้รับอำนาจโดยความนิยมจากประชาชน และประการต่อมาเป็นกลไกแห่งการสืบทอดอำนาจโดยสันติวิธี (สุชุม นวลสกุล, 2539) การเลือกตั้งนั้นถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนรูปแบบหนึ่งที่จะสามารถเลือกผู้แทนที่มโนนโยบายตรงกับความต้องการของตนเอง ให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนด้วยความชอบธรรม เพื่อลดความตึงเครียดขัดแย้ง หรือการสืบทอดอำนาจ และเป็นกลไกที่จะควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักอยู่เสมอว่าต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน การเลือกตั้งจึงเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะประชาชนนั้นเป็นผู้ที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยแท้จริง นั้นหมายความว่าประชาชนจึงควรจะเป็นผู้ที่กำหนดอนาคตทางการเมืองของประเทศชาติ การเลือกตั้งจึงมีผลต่อการพัฒนาทาง

การเมืองและเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยควบคู่กันไป โดยประชาชนจะสำนึกถึงความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่พลเมือง ซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการเมืองรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกผู้แทน เลือกรูปแบบ และวิธีดำเนินการปกครองเลือกนโยบายสาธารณะ เลือกระบบเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะเอื้อต่อการดำรงไว้และบูรณาการทางการเมืองที่พึงปรารถนา และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยมากขึ้น การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญยิ่งต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย ดังนั้นเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนและบรรลุลัทธิประสงศ์ของแต่ละประเทศ จึงต้องพัฒนาปรับปรุงหรือปฏิรูประบบและกระบวนการการเลือกตั้งให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจในปัจจุบัน (พนารัตน์ มาศนามาตล, 2560)

จากอดีตจนถึงปัจจุบันพื้นที่การเมืองท้องถิ่นที่จังหวัดเพชรบุรีมีพลวัตการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงหรือพลวัตของการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่มีส่วนมาจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนเป็นผู้ที่กำหนดอนาคตทางการเมืองของจังหวัดด้วยการเลือกตั้ง (ณัชชาณู พิชิตธนารัตน์, 2554) ดังนั้นการเลือกตั้งจึงมีผลต่อการพัฒนาทางการเมืองโดยตรง โดยประชาชนจะสำนึกถึงความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่พลเมือง ซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการเลือกผู้แทน เลือกรูปแบบ และวิธีดำเนินการปกครอง เลือกนโยบายสาธารณะ เลือกระบบเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะเอื้อต่อการดำรงไว้และบูรณาการทางการเมืองที่พึงปรารถนา และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยมากขึ้น การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนนับเป็นการมีส่วนร่วมพื้นฐานที่สำคัญของการเมืองท้องถิ่นในระบบประชาธิปไตย เพราะว่าพลเมืองนั้นเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง ซึ่งเป็นอำนาจอสูงสุดของรัฐและพลเมืองได้ใช้อำนาจผ่านระบบตัวแทนที่เลือกเข้าไปทำหน้าที่ในสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ที่จะนำไปสู่การเมืองที่เข้มแข็ง เพราะการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพของประชาชนบนพื้นฐานของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็นหัวใจหลักและสำคัญ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างอิสระบนพื้นฐานของความรู้ความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ของพลเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง อีกทั้งการนำหลักพุทธธรรมเข้ามามีบูรณาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัด

เพชรบุรี เป็นเรื่องที่น่าสนใจในการศึกษามีใช้น้อย เป็นการเติมเต็มองค์ความรู้ที่ยังขาดหายในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มากขึ้น เพื่อแนวทางปฏิบัติและทำความเข้าใจการเมืองไทยได้ชัดเจนขึ้นในมุมมองที่แตกต่างจากการมองแบบเดิมที่ผ่านมา และสามารถเป็นประโยชน์ซึ่งมีความสำคัญต่อประเทศชาติในอนาคตสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคล โดยผู้ให้ข้อมูลเป็น ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งสิ้นจำนวน 400 คน

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม โดยคัดเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 นักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 4 รูปหรือคน กลุ่มที่ 2 นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 6 คน กลุ่มที่ 3 เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง 3 คน กลุ่มที่ 4 ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 5 นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน

3. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังกล่าวข้างต้น

2. การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง จากการร่วมพูดคุยกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้แบบสนทนากลุ่มเฉพาะที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผลจากผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะดังกล่าวข้างต้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาและวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนหลักพุทธธรรมอภิธานียธรรม 7 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และสังเคราะห์ตัวแปรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยทำการรวบรวมเอกสารจากแหล่งต่าง ๆ แล้ววิเคราะห์เอกสารโดยการจัดทำแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร บันทึกเกี่ยวกับลักษณะเอกสาร แหล่งที่มา และสาระสำคัญของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารจะเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาด้วยวิธีการอื่น ๆ ต่อไป

2. การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคล โดยผู้ให้ข้อมูลเป็น ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งสิ้นจำนวน 400 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิเคราะห์ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา ปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และอธิบายถึงปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ปัจจัยที่

ส่งเสริมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการนำหลักพุทธธรรมอปปริหานิยธรรม 7 เพื่อนำมาส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัว ซึ่งส่งผลมาจากตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปที่มีผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง (Political Awakening) ค่อนข้างสูงในกลุ่มวัย ทั้งกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนผู้เลือกตั้งหน้าใหม่ (New Voter) และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยทั่วไป สืบเนื่องมาจากการเลือกตั้งท้องถิ่นได้ยุติลงตั้งแต่การรัฐประหาร ปี พ.ศ.2557 และในขณะเดียวกันประชาชนต่างมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองได้ง่ายและรวดเร็วขึ้นโดยผ่านช่องทางออนไลน์ ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น นอกจากนี้ประชาชนได้เปลี่ยนทัศนคติที่ว่าการเมืองไม่ใช่เรื่องของเรา แต่การเมืองเป็นเรื่องของเรา ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งเมื่อทัศนคติเปลี่ยนไปส่งผลให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้นกว่าเดิม เช่น การติดตามข่าวสารการเมืองอย่างใกล้ชิด การแสดงความคิดเห็นต่อการเมืองผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ การเป็นผู้ช่วยหาเสียง การเป็นหัวคะแนนเสียง การไปร่วมฟังปราศรัย จนไปสู่กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนของตนเอง ทำหน้าที่แทนตนเองต่อไปในสภาท้องถิ่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี

1. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนส่งผลต่อการตัดสินใจในการไปลงคะแนนในเลือกตั้งท้องถิ่น เพราะประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้ง่าย รวดเร็ว และหลากหลายช่องทางมากขึ้น และประชาชนมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ แยกแยะว่าข้อมูลข่าวสารใดเป็นข่าวปลอม หรือ ข่าวจริง ดังนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องนำเสนอข้อมูล นโยบาย ผลงานต่างๆ อย่างตรงไปตรงมา ทำได้จริง เพื่อประชาชนตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ได้ง่ายขึ้น

2. ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองของผู้รับเลือกตั้ง ได้แก่ ประสบการณ์ในการบริหารงานในองค์กรการเมืองหรือองค์กรอื่น มีวุฒิภาวะทางการเมือง มีพฤติกรรมทางการเมือง ในการแสดงออก คือการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความตั้งใจที่จะทำงานการเมืองเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การตัดสินใจในการไปลงคะแนนในเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง (X1) และหลักอุปนิทานธรรม 7 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี (X2) มีอิทธิพลต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี (Y) ร้อยละ 77.40

สรุปจากการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า อยู่ในระดับสูงขึ้นกว่าในอดีต ซึ่งเป็นการส่งเสริมของทุกภาคส่วนและในหลายรูปแบบ โดยเริ่มจากสถาบันที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดคือสถาบันครอบครัว โดยครอบครัวได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการพูดคุยแลกเปลี่ยนและบ่มเพาะให้เลือกตั้งตัวแทนที่เป็นคนดีมีความรู้ความสามารถและสามารถพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง สถาบันการศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมโดยการให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขรวมทั้งเรื่องสิทธิและหน้าที่ของประชาชน สถาบันหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ได้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการให้ข้อมูลของผู้สมัคร ให้ปฏิบัติตามกฎหมายการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้อง เปิดรับข้อร้องเรียนหากมีเรื่องทุจริตจากการเลือกตั้ง ในขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มุ่งสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้ประชาชนด้วยการประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบเดิมและรูปแบบสมัยใหม่ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารทางการเมืองได้อย่างทันเหตุการณ์ ซึ่งกระบวนการการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนข้างต้น ส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งสูงกว่าในทุกครั้งที่ผ่านมา

สรุปการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี

เมื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนส่งผลการ

ตัดสินใจและการแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนในการไปลงคะแนนในเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นหนึ่งในหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ถือว่าการตื่นตัวทางการเมืองที่ดี โดยการวางแผนหมั่นประชุมอย่างสม่ำเสมอ เป็นการประชุมพบปะปรึกษาหารือกันในกิจการงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อแก้ปัญหาในการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อมุ่งหวัง คือ การร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมถกประเด็น ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์และ สนับสนุนคนดี ปกป้องคนดี ส่งเสริมคนดี เลือกคนดีที่มีความสามารถมีคุณธรรมเข้ามาบริหารงาน เพื่อพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยหลักการบริหารนิยธรรม 7 โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยหลักการบริหารนิยธรรม 7 ประกอบด้วย วางแผนหมั่นประชุมอย่างสม่ำเสมอ ความพร้อมเพียงกันประชุม การร่วมกำหนดกฎเกณฑ์ทางการเมือง การเคารพผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารบ้านเมือง การให้เกียรติสตรียอมรับความเท่าเทียม การเคารพในประเทศชาติบ้านเมือง การน้อมนำพระพุทธศาสนามาพัฒนาประเทศชาติ มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง ทศนคติทางการเมืองที่ต้องยึดมั่นหลักระบอบประชาธิปไตยของประชาชน เพื่อผลักดันให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี โดยการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการเข้ากับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น มุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดที่จะทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความเจริญก้าวหน้าตามหลักธรรม โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อยึดมั่นและเชื่อถือเคารพในศักดิ์ศรีความแตกต่างระหว่างบุคคล แสดงสิทธิเสรีภาพควบคู่กับการรู้จักประนีประนอม สร้างความรู้สึกที่ดีต่อกันให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพระมหาเอกกวิน ปิยวิโร (อะซิม) (2564) ได้วิจัยเรื่อง การนำหลักพุทธธรรมมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัด

นครศรีธรรมราช วิจัยพบ ว่า 1) สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดนครศรีธรรมราช การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองยุคเก่าใช้การสนทนายุคใหม่ แสดงความเห็นทางโลกออนไลน์ ความสนใจการบริหารงานของรัฐบาลและนักการเมือง ติดตามข้อมูลข่าวสารตามยุคสมัย ความรู้ความเข้าใจสิทธิหน้าที่ทางการเมืองตามความรับรู้ มีความร่วมมือกับภาครัฐเพื่อพัฒนาสังคมของตน 2) องค์ประกอบของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประกอบด้วย ความมีอิสระทางความคิด การตรวจสอบและวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานของรัฐ การตื่นตัวทางการเมือง และการสนับสนุนจากภาครัฐ และฝ่ายการเมือง 3) การนำหลักพุทธธรรมมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามหลักอภิธานิธรรม 7 คือ หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ความพร้อมเพียงกันประชุม การร่วมกำหนดกฎเกณฑ์ทางการเมือง การเคารพประธาน การให้เกียรติสตรีและการคุ้มครองผู้อ่อนแอ การเคารพสักการสถานของประเทศชาติ การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา และยังสอดคล้องกับขณานิสัยเยวสดี (2565) ได้วิจัยเรื่อง อภิธานิธรรม : หลักธรรมกับความสำนึกและความมั่นคงขององค์กร พบว่า การนำอภิธานิธรรมมาใช้เป็นหลักการบริหารจัดการองค์กร องค์กรที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือสมาชิกในองค์กรต้องทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข หรือครอบครัวจะอยู่กันอย่างมีความสุขได้ สมาชิกในครอบครัวต้องให้ความสำคัญกัน ดังนั้นจึงต้องหมั่นมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน ทั้งภายในครอบครัวและภายในองค์กร พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงให้หลักในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและสามารถทำงานเป็นทีมได้ด้วยหลัก อภิธานิธรรม 7 ประการ ซึ่งเป็นธรรมะอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่รู้จักเสื่อมเป็นเหตุที่ตั้งแห่งความสามัคคีความเป็นปึกแผ่นแห่งครัวเรือน หมู่คณะและประเทศชาติ และยังสอดคล้องกับพระมหาธาตุพิชัย สิริขโย (2561) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักอภิธานิธรรม พบว่า อภิธานิธรรมเป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดความเจริญไม่มีความเสื่อมทั้งส่วนตนและส่วนรวม มุ่งเน้นให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อกันส่วนรวมก่อเกิดเป็นความสามัคคีและความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังสอนให้รู้จักหลักการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อ สร้างชุมชน องค์กร หรือสถาบันให้เข้มแข็ง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในสังคมทั้งฝ่ายผู้บริหาร บ้านเมืองและฝ่ายคณะสงฆ์ เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืนในสังคมไทย อภิธานิธรรม แปลว่า ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว หมายถึง ธรรมที่ทำให้ไม่เสื่อม เกิดความเจริญทั้งส่วนตนและส่วนรวม นำความสุขความเจริญมาสู่หมู่คณะฝ่ายเดียว เพราะเป็นหลักธรรมที่

เน้นความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ก่อเกิดเป็นความสามัคคีของหมู่คณะ และการเคารพนับถือซึ่งกันและกันสรุปก็คือ เป็นหลักธรรมที่สอนให้เรารู้จัก หลักการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างชุมชน องค์กร หรือสถาบัน ให้เข้มแข็งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมู่ชนกับผู้บริหารบ้านเมือง และคณะพระภิกษุสงฆ์ และยังสอดคล้องกับไฟบูลย์ สุขเจตนิ และคณะ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี พบว่า 1. ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เช่น การสื่อสารของนักการเมืองเข้าไม่ถึงประชาชนในบางพื้นที่ พฤติกรรมของนักการเมืองที่ประชาชนได้รับรู้จากข่าวและการวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อ นโยบายอาจจะปฏิบัติบ้างและไม่ได้บ้าง 2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านพฤติกรรมนักการเมือง ด้านนโยบาย ด้านการบริหารงานของท้องถิ่น (อปท.) และด้านการสื่อสารทางการเมือง ตามลำดับ 1. การพัฒนานักการเมืองระดับท้องถิ่น ตามหลักอุปทานิยธรรม เพื่อสร้างความไว้วางใจของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี นักการเมืองต้องมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับในการเป็นผู้นำของประชาชน เคารพผู้อาวุโส เป็นผู้ไม่ลุแก่อำนาจ และอนุรักษ์ท้องถิ่น สนับสนุนและส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนาและบุคคล ทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม และยังสอดคล้องกับเสาวนีย์ วิยะบุญ และคณะ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักอุปทานิยธรรมเพื่อการจัดการสภาองค์กรชุมชนเข้มแข็ง ในจังหวัดระยอง พบว่า การประยุกต์ใช้หลักอุปทานิยธรรมในการสนับสนุนการจัดการสภาองค์กรชุมชน เข้มแข็งในจังหวัดระยอง 1. ด้านการวางแผน หมั่นประชุมอย่างสม่ำเสมอ พร้อมเพรียง กำหนดกฎระเบียบอย่างมีเหตุผล และเคารพผู้รู้ 2. ด้านการจัดการ กำหนดกฎเกณฑ์อย่างมีเหตุผล และเคารพในบทบาทของสตรี 3. ด้านการบริหารบุคลากร เคารพผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และให้อิโกลาสตรีเพศ 4. ด้านการสั่งการ กำหนดกฎเกณฑ์อย่างมีเหตุผล ส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมที่ดี ตลอดจนปกป้องพระพุทธศาสนา 5. ด้านความร่วมมือ หมั่นประชุมอย่างสม่ำเสมอ พร้อมเพรียง ตลอดจน ส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่ดี 6. ด้านการรายงาน รายงานอย่างซื่อสัตย์ตามกฎหมายระเบียบ ที่กำหนดไว้ 7. ด้านงบประมาณ คำนวณเหมาะสม เป็นการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มา ประยุกต์ใช้ภายใต้ประเพณีดั้งเดิม ซึ่งนำสิ่งที่อยู่คู่กับชุมชนมายาวนาน

องค์ความรู้จากการวิจัย

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 พบว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี คือ กระบวนการที่เข้มแข็ง, บูรณาการหลักธรรมด้วยเหตุและผล, สู่เสถียรภาพทางการเมืองที่ยั่งยืน

กระบวนการที่เข้มแข็ง

ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง (Political Awakening) ค่อนข้างสูงในกลุ่มวัย ทั้งกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนผู้เลือกตั้งหน้าใหม่ (New Voter) และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยทั่วไป ซึ่งการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนส่งผลต่อการตัดสินใจในการไปลงคะแนนในเลือกตั้งท้องถิ่น เพราะประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้ง่าย รวดเร็ว และ หลากหลายช่องทางมากขึ้น และประชาชนมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ แยกแยะว่าข้อมูลข่าวสารใดเป็นข่าวปลอม หรือ ข่าวจริง ดังนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องนำเสนอข้อมูล นโยบาย ผลงานต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา ทำได้จริง เพื่อประชาชนตัดสินใจ

ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ได้ง่ายขึ้น ตลอดถึงความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองของผู้รับเลือกตั้ง ได้แก่ ประสิทธิภาพในการบริหารงานในองค์กรการเมืองหรือองค์กรอื่น มีวุฒิภาวะทางการเมือง มีพฤติกรรมทางการเมือง ในการแสดงออก คือการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และ มีความตั้งใจที่จะทำงานการเมืองเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การตัดสินใจในการไปลงคะแนนในเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี

บูรณาการหลักธรรมด้วยเหตุและผล

เมื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนส่งผลการตัดสินใจและการแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนในการไปลงคะแนนในเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นหนึ่งในหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ถือว่าการตื่นตัวทางการเมืองที่ดี โดยการวางแผนหมั่นประชุมอย่างสม่ำเสมอ (หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์) เป็นการประชุมพบปะปรึกษาหารือกันในกิจการงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อแก้ปัญหาในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อมุ่งหวัง คือ การร่วมคิดร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมถกประเด็น ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์และ สนับสนุนคนดี ปกป้องคนดี ส่งเสริมคนดี เลือกคนดีมีความสามารถมีคุณธรรมเข้ามาบริหารงาน เพื่อพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

สู่เสถียรภาพทางการเมืองที่ยั่งยืน

การส่งเสริมของทุกภาคส่วนและในหลายรูปแบบ โดยเริ่มจากสถาบันที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดคือ สถาบันครอบครัว โดยครอบครัวได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการพูดคุยแลกเปลี่ยนและบ่มเพาะให้เลือกตัวแทนที่เป็นคนดีมีความรู้ความสามารถและสามารถพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง สถาบันการศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมโดยการให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขรวมทั้งเรื่องสิทธิและหน้าที่ของประชาชน สถาบันหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ได้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการให้ข้อมูลของผู้สมัคร ให้ปฏิบัติตามกฎหมายการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้อง เปิดรับข้อร้องเรียนหากมีเรื่องทุจริตจากการเลือกตั้ง ในขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มุ่งสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้ประชาชนด้วยการประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบเดิมและรูปแบบสมัยใหม่ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารทางการเมืองได้อย่างทันเหตุการณ์ ซึ่งกระบวนการการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับประชาชนตั้งแต่วัยมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นการปลูกฝังเรื่องการเมืองว่าเป็นเรื่องของตนเองตั้งแต่เกิดจนตาย
2. ควรสนับสนุนให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ได้ร่วมมือร่วมใจในการส่งเสริมการเรียนรู้ การสร้างความเข้าใจ และการนำไปใช้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในชีวิตประจำวัน
3. ควรมีจัดทำสื่อข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองในทุกระดับในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ประชาชนทุกวัยสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น
4. ควรมีการนำหลักธรรมอื่น ๆ ในพระพุทธศาสนามาบูรณาการกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการให้ความรู้ การจำลองการเลือกตั้ง
2. หน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ควรสนับสนุนส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรหรือคณะทำงานทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้นำไปสู่การส่งเสริมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบุรีที่สร้างสรรค์
3. หน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ควรสนับสนุนให้นักการเมืองและประชาชนนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับสหปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเมืองในในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาหลักธรรมอื่น ๆ ในพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- ชญาณิศ เขียวสด. (2565). *อภิธานิยธรรม : หลักธรรมกับความสำเร็จและความมั่นคงขององค์กร*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2565, จาก [kcent er.anamai.moph.go.th /download](http://kcent.er.anamai.moph.go.th/download)
- ณัชชานุช พิชิตนารัตน์. (2554). *นักการเมืองถิ่นจังหวัดเพชรบุรี*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.
- พนารัตน์ มาศฉมดล. (2560). *เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560*. สืบค้น 29 ธันวาคม 2565, จาก <http://wiki.kpi.ac.th/> เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย_พุทธศักราช 2560.
- พระมหาพุทธพิชัย สิริชัย. (2561). การบริหารงานตามหลักอภินิยธรรม. *วารสารสมาคมศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 7(2), 139-147.
- พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร (อะชิม). (2564). *การนำหลักพุทธธรรมมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช (ดุขฎิณิพนธ์ปรัชญาดุขฎิณิบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์)*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิมลจรรย์ นามวัฒน์. (2544). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล.
- ไพบุลย์ สุขเจตน์ และคณะ. (2563). การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 7(10), 234-247.
- วิศาล ศรีมหาวโร. (2556). *สังคมวิทยาการเมืองการปกครอง*. กรุงเทพฯ: โอเอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- สุขุม นวลสกุล. (2539). *นักบริหารต้องมีชั้นเชิง : กุศโลบายในการบริหารคนอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- เสาวนีย์ วิยะบุญ และคณะ. (2562). การประยุกต์ใช้หลักอภินิยธรรมเพื่อการจัดการสภาองค์กรชุมชนเข้มแข็งในจังหวัดระยอง. *วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(4), 124-135.
- อภิญญา ฉัตรช่อฟ้า (2563). การเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 7(7), 1-11.